

O norweskiej współpracy między związkiem zawodowym a organizacją pozarządową

Norsk Folkehjelp (Pomoc Norwegów) jest organizacją pozarządową stworzoną w 1939 roku przez Norweską Konfederację Związków Zawodowych (LO). Oparta na zasadach solidarności, jedności, ludzkiej godności, pokoju i wolności NF jest zaangażowana w ponad 400 projektów w 30 krajach. NF współtworzy projekty antyrasistowskie od 1994 roku, ale należy pamiętać, że została stworzona jako reakcja wobec europejskiego faszyzmu lat 30. LO jest największą w Norwegii konfederacją związków zawodowych i skupia około 800.000 członków spośród 4,2-milionowej ludności. NF skupia 11.000 członków.

W 1997 roku LO i NF połączyły się i rozpoczęły Wspólną Kampanię Przeciwko Rasizmowi. Nastąpiło to w rezultacie kampanii wyborczej, w której pojawiły się pojedyncze niemiłe incydenty podczas debaty na temat imigracji i integracji. Na poważnie wspólne prace

rozpoczęły w 1998 roku, a skończyły w 2000. Celem Wspólnej Kampanii Przeciwko Rasizmowi było podniesienie świadomości jej członków w stosunku do mniejszości etnicznych w Norwegii, ich roli i sytuacji na rynku pracy.

Według szacunków z 2003 roku, 7,3% ludności urodziło się za granicą lub spędziło tam dzieciństwo. Celem Wspólnej Kampanii było kreowanie działań i lokalnych projektów – między lokalnymi oddziałami obu organizacji. Ich praca była wspierana finansowo poprzez składki wpłacane do sekretariatu (2 etatowych pracowników) znajdującego się w biurze głównym NF. Wspólna Kampania osiągnęła w społeczeństwie norweskim widoczne rezultaty na skutek postawy LO i NF przeciwko dyskryminacyjnym postawom wobec kultur etnicznych, religii czy języka. Podjęte działania były różnorodne – demonstracje (między innymi 21 marca z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Rasizmem i 9 listopada – w rocznicę Nocy Kryształowej, hitlerowskiego pogromu Żydów 1938 roku, w którym to dniu obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem), seminaria, konferencje,

oświadczenia prasowe, plakaty, ulotki, seminaria dotyczące praw w miejscach pracy z myślą o emigrantach, itd.

W 1998 roku w odpowiedzi na przejawy dyskryminacji w barach i innych miejscach zabawy publicznej, gdzie odmawiano ludziom wstępu z powodu koloru ich skóry lub przekonań religijnych i kulturowych, powstał pomysł Stref Wolnych od Rasizmu. Był to projekt rozpoczęty w porozumieniu z NF i Konfederacją Związków Zawodowych, tuż po zakończeniu Wspólnej Kampanii Przeciwko Rasizmowi.

Strefy Wolne od Rasizmu rozprzestrzeniły się do poszczególnych obszarów i przedsiębiorstw. Od Kristiansand na południu do Vadsø na północy. Ponad 400 przedsiębiorstw – hotele, restauracje, miejskich domów kultury (*municipal halls*), księgarni, fabryk, biur, fitness klubów, ratuszy miejskich i całych dzielnic, samorządów wielu miast, firm, muzeów, festiwali – zadeklarowało się jako Strefy Wolne od Rasizmu, zgadzając się na antyrasistowski przesłanie projektu. Poczta Norweska, Hotele Skandynawskie, Biuro Pracy (Aetat) czy na przykład... sieć sklepów z bielizną stanowią cztery przykłady spośród ważnych uczestników Stref Wolnych od Rasizmu.

Wymienione wyżej przedsiębiorstwa i organizacje jasno demonstrowały postawę przeciwną rasizmowi i dyskryminacji. Na naklejkach i szyldach eksponowanych przez uczestników stref czytamy: „*Tutaj każdy jest mile widziany bez względu na kolor skóry, pochodzenie religijne i kulturalne!*”.

Dziś NF proponuje tworzenie sfer „Różnorodność i Dialog”. Kurs ten zaprojektowany jest po to, aby poprawić sytuację w środowisku robotniczym, jako dodatek do istniejącego kierunku nastawionego na zwalczanie uprzedzeń i dyskryminacji. Pomysł SWoR jest odpowiednim narzędziem dla wspólnych antyrasistowskich działań LO i NF, najbardziej rozpoznawalnym poprzez logo, ogłoszenia w mass mediach i, oczywiście, przez kontakt z samymi strefami.

Do pewnego czasu Wspólna Kampania Przeciwko Rasizmowi była skierowana na zmianę nastawienia i zachowania wśród członków obu organizacji. Z drugiej strony, upadła próba tworzenia samodzielnych grup i lokalnej współpracy. Wniosek był taki, że scentralizowany sekretariat wystarczy do utrzymania całości pracy, natomiast tworzenie lokalnych i regionalnych struktur zajmujących się takimi sprawami uznano za zbyt cenne.

Na płaszczyźnie krajowej kooperacja trwa poprzez Forum LO zawierające reprezentantów różnych związków zawodowych, które są związane z LO.

Reprezentanci spotykają się na comiesięcznych posiedzeniach. W LO „*Strategy Paper*” czytamy na temat pracy dla mniejszości i antyrasizmu: „*Sprawiedliwe społeczeństwo charakteryzuje humanizm i tolerancja w relacjach międzyludzkich. Jest to w zgodzie z podstawowymi ideami i celami ruchu związku zawodowego. Imigranci powinni mieć takie same możliwości, prawa i obowiązki, jak reszta społeczeństwa. Są oni upoważnieni do uczestnictwa w społeczeństwie na tych samych zasadach bez konieczności zrzekania się własnej tożsamości, religii i kultury*”.

Plan działania związany ze „*Strategy Paper*” zawiera ćwiczenia na temat zagadnień dotyczących działań antyrasistowskich i mniejszości etnicznych oraz rozwoju sieci dla kobiet ze środowiska emigrantów. Powinny być one na porządku dziennym zjazdów krajowych i regionalnych.

Fot. archiwum „NIGDY WIĘCEJ”

Członkowie Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ” na norweskiej pikiecie antyrasistowskiej, Oslo 2004 r.

Poszczególne związki zrzeszone w LO powinny współdziałać z tymi środowiskami emigrantów i organizacjami, z którymi współpracą jest oczywistą kolejną rzeczą, NF jest jedną z nich. LO, we współpracy z NF, powinno przygotowywać cztery razy w ciągu roku ulotkę informacyjną na temat ich działań dotyczących mniejszości etnicznych i antyrasizmu.

NF podejmuje wspólne działania z różnymi związkami zawodowymi, między innymi ćwiczenia informacyjne prowadzone przez organizację. Rozważane jest również wspólne udokumentowanie zdarzeń świadczących o dyskryminacji na rynku pracy, ale także dyskryminacji w ogóle. Dla NF członkowie związków zawodowych są ważni jako grupa docelowa (*target group*). Ci ludzie są nie tylko kolegami, ale również sąsiadami lub klientami ludzi z innego środowiska niż norweskie. NF będzie dalej podejmować problem i podkreślać znaczenie społeczeństwa wolnego od dyskryminacji.